

آبونه شرايطي

ممالك عثمانیه ده سنه لکي (۶۵) ، التي
آيلني (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبيه ده سنه لکي (۱۷) ، التي
آيلني (۹) فراتقدر .

اداره خانه

باب عالی جا:هنسده دائره مختصره

امطارات

آبونه بدلي پشندر .

§

مسلمه موافق آثار معالمنونيه فيول
اولنرد . دج ايدلمين يازولر اتاده
اولونماز .

السلامة العامة

س ۱۳۳۲

ديني، فلسفي، علمي، ادبي، سياسي هفتتلق مجموعة اسلاميه در.

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب ومدير مسئول: ح. اشرف اريب

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

عدد ۲۹۸

۳ رجب ۱۳۳۲

پنجشنبه

۱۵ مایس ۱۳۲۹

جلد ۱۱

ادبیات

جلوس کونی بر میخانه آصلیلمه

عثمانی سجاغه

ای رایت نصرت ، سکا بیاسم نه لر اولدی ؟
اڭ صوکره مقامک نهیه میخانه لر اولدی ؟
بارولر ایکن مسقط رأسک ، بشیکک برج ؛
اولسونمی نصیبک - بونی کورمک نه قدر کوچ ! -
میخانه لرک باب خرابنده توج ؟

کوکوردی ، بولو طردی کذرکاهک اولان یر . .
یوکسل ینه ای یرده قالان فجر مکدر !

تاریخ - که اجلالکی ایلر طوروز اخطار -
ملت - که سفر بر قوجامان برجبل نار -
طاغ باشلری ؛ عمانلرک امواج وقاری ؛
اعدایه قالان قلعهرک غملی جداری ؛
بر دوش خروشان کبی قالفار ، سنی بکلر . .
چق ، یاقمه شوم میخانه ده ، ای رایت مغبر !

متده بر آل یوقی که ؟ ای چاریق اوموز ، ای
اعصابی چامور ، پنجه سی لوٹ آبدی می !
بر بایراغی - هم اوله نزیه ، اوله سهاوی
بر بایراغی - یردن اولوب ، ای دوش مساوی ،
کرها آیدیورسین ایکی آرشون قدر اصعاد !
فریاد سنک تحفه ک اولان رفعتیه ، فریاد !

کوکسکده طوران رایتی ، ای قبه غماز ،
آت . . قلب وطن صدر سفیلکده یاقشماز !
سن آت ، اوسه باره مقهور و محقر ،
بر زلزله غیظ ، قییمیلدار ینه قالفار ؛
اصعاد ایده جک ایشته اوتوز میلیون اوموز وار .

مدحت جمال

مکانیک

هندستانه مخبر مختصر صومرورنه

هندستانده اسلام مغوللرک آثاری

هندستانده طول مدت فرمانرواقلده بولسان مغول امپراطورلرینک آثار
گزیلده سی هندستانک هر طرفده نمایاندر . کمال عدل و داد ایله اورالرده

سلطنت سورهن مغول عائله سلطنتی ۱۸۵۷ سنه سنده انکیلزک استیلاسندن
صوکره قویان اختلال نتیجه سنده منقرض اولشن و مندر کور حکمدرارلرک صوکره کنجیسی
اولان (بهادر شاه) اهالی طرفدن تکرار تخت و تاجه ایصال ایلمشیکن ،
انکیلز اختلال - اشرف پیننده صاچنه موفق اولدیلری نفاق تحلری
سایه سنده - سوندریمیه موفق اولشلر وزوالی بهادرشاهک کوزلرینی کندی
نعمت پرورده لری بولان خانلرک ایله چیتارتوب ، نعمت بصردن محروم و ایکی
کوچوک اوغزلکده حیاسنه خانه وردیدرکن صوکره مشار ایلی یکی ضبط
ایتدکاری برما ایالتک مرکزی اولان (رنغون) قصبه سنه نقل ایدرک اوراده
تقی واقعاتنی حاضرلیرق بوسورتله هندستانده اوتدن بروکندیلرینی ، حکومتلرینی
هدید ایدن دغدغه لر دن قورتولشلردر .

هندستانه واسع بر زمین تبع در :

هندستان کرک تاریخ ولسان ، کرکه منافع ادبیه و اقتصادی نقطه سندن
عموم مسلمان عثمانیلر ایچون واسع بر زمین تشکیل ایتمکده در هندستانده اجرای
حکومت ایدن مغول پادشاهلری وقتیه سخاوت ماحتریمه ، حسن اخلاق و مشربلرله ،
کندی عرف و عادتلرله ، عادات مستحسنه اسلامییه ای اهالی اره سننده قولایانله
تعمیمه خدمت ایتدکاری کبی توریکه لسانندن ده اردو لساننه بر چوق کلمات
و ضرب امثال ادخال ایلمشردر .

ایوم دهلی ، باقی پور ، آکره ، لکنهور ، رامپور ، لاهور ، بنارہ سی
تبخانه لرنده و تزییه کرک هندستانک مغول حکمدارلری ، کرکه معیتلرنده
استخدام ایلمکاری شعرا ، ادبا ، حکما ، اطبانک وجوده کتیردکاری پک نافع
کتابلر موجود بولمخنده در .

آثار معماریه :

هندستانک سواحل شرقیه دن جهت جنوبیه سی - که انکیلزک استیلاسندن صوکره
بر تجارت اسکله سی حانی اکتساب ایتمشدر - مستثنا طو تولدینی حالده هندستانک
بالجه ایالات و ولایانده آزچوق مغول پادشاهلرینک ، متنفذلرینک اثرلرینه
تصادف ایدلیر . آثار مذکورده جوامع و مساجد دن ، قلاع و بقاعدن ، اماکن
ومسا کندن عبارتدرکه ، زائرله مغول اصول قدیم معماریه حفته بلانما باغ
کوزل فکر بخش ایده بیلیر . بوندن ماعدا ایوم دهلی دهکی مغول امپراطورلرینک
موزه سی ده سیاحتیه اوزمانکی طرز معاشرت و تلبس ایله ، اصول حکومت
و اداره مملکت حفته واضح و دیری شاهدلر کوستریور .

دهلی نیک اهمیت تاریخی سی :

دهلی قصبه سندن بحت ایدن برانکیز مؤرخنی ، مذکور قصبه نیک احوال
تاریخیه سی [the ruined megl impire] = تخریه اوغرایان مغول امپراطورلری
نمای آلتنده قید و تخریر ایلمشدر . فی الواقع دهلی متعدد دفعه لر بویوک وقوعانه ،
عظیم محاربانه زمین اولشن و متبادی بر صورتده عمران و خرابه معروض قالمش
برشردر . بوکونکی دهلی قصبه سنک خارجی و اطرافنی بر استانبول قدر
واسع بر تشکیل ایتدیکی حالده کلاً خرابه زار بر حالده اولوب ، ایچنده دوکولشن ،
یقلمش مقابر و مساکن دیوارلرندن بشقه برار مشاهده اولونماز . بودوکوان ،
محو و پریشانییه اوغرایان آثارک دلی ، نطق اولسه ، کیم بیلیر بزه نه تاریخی
و حزین سرکدشتلری نقل و حکایه ایده چکدر ۱۹

مقابر مذکورده نیک اعماقنه کوموان اسلام خادملری جانلرینی اسلامیت
اوغورنده فنا ایدن بریکیت درکه انسان مزارلرینک اوکندن کچرکن اعماق
قلبنده بر حسن خشیت و حرمت ایله مجوری صورتده متحس اولور .

آثار تفریحیه :

دهلی نیک ایکی ساعت اوزانقلنده واقع اولان آثار (تفریحیه) (تفریح شاه)
ایله اصحاب و آبغائک مزارلریدر بونلر ، اسلامیت ایچون دهلی نیک مالک
اصیلری بولان هندولرله مجاهدتده بولندقدن صوکره شهید ایدلشلر (و تعلق ،
آباد) ده دین خاک غطرنک اولشن آرسلانلردر .

دیک اولان - عبارستی تکرار ایدردی . بونک اوزرینه پادشاهک رهکندارنده بولنان عسکر واهالی رسم سلاهی ایفا ایتمک صورتیله پادشاهه قارشو عبودیتلرنی اظهار ایدرلردی .

بوکیدیشله آلاهی والاجامک سردیونلرینه یتشدکن صوکره نیل طوروردی . پادشاهک ، فیلک اوستندن اینسنه مخصوص اولان آلتون بر سردیومن فیلک صیرت کیمکارینه یتشدیریلر و پادشاهه آهسته آهسته اینمکه باشلاردی . جامع سردیونلری اوزرنده اوقاف مأمورلری ، علمای کرام ، قاضی وفقی و قییب - الاشراف ایله جامک خطیبی ، قارئلری ، مؤذنلری ده آروجه برضف تشکیل ایدرک ، پادشاهه عرض احترام ایدرلردی . صوکرک پادشاهک ایکی طرفنه بر وزیر چکر و بو وضعیتله حکمداری جامک خصوصی محفلنه چقاریلردی . خطبه و نمازک ختامی متماب پادشاه اینر و تکرار معیتندکی صدققدارلر پادشاهک اوکندد یورویهرک قدوم شاهانه به نثار اولمقی اوزره اهالیله پاره صاحبورلردی . تکرار آلاهیله قصره عودت شاهانه وقوع بولیوردی . هر جمعه کیدیشنده اهالی و فقرايه بش بیک هند آلتونی توزیع ایدیلیوردی . شهرده قیرلر آرتق کیمسندن استعطاف ایتمزلردی . پادشاهک جمعه و بایرام وایام مخصوصه - دهکی احسانیه جملهسی مستغنی اولورلردی .

هنرم اسلام پادشاهلرنیک آرموکی :

جمعه نمازندن صوکره بمض وقت آوه چیقیلیوردی . آو موکی ده کوریهلک تاریخی وامثالی نامسبوق شیلردندی . آوه فیلارله نازلر ، بوروجیلر وظیفهستی کورن بوشوزجیلر ، آوجی قوشلرده اشتراک ایدرلردی . آوه چقمزدن اول ، آلات واسباب استراحتی تشکیل ایدن ، مفروشات ، ماکولات ، موبلیا ، چادرلر آومخلنه برایکی کون اول کوندردیلر ، آشپز ، خدمتلر انواع ماکولات و مشروباتی حاضرلادقندن صوکره ، حکمدار آوه کیدیوردی . آو ، ایکی قسمه تفریق اولورلردی . بری حیوانات وحشیه ، دیکری ده حیوانات اهلیه بی تشکیل ایدن طیور ایدی .

بو آلابی شکار عملیاتی ، علی الاکثر تعطیل کونلرنده وقوع بولیوردی . آوایشنده مستخدم اولان مآورلرله آوجیلر ، اوانتاده پادشاه حضرتلرندن لیاقت و کفایتلرینه کوره انواع بدل و بختشلرله نائل اولورلردی . چوق کره ، بریه کورمیش فیلارک یاردم و مقاومتلری سایه سنده دیری آرسلان ، قابلانلرله سائر بیرنجی حیوانلر طوتولوب ، قفسه قویولوروسرایه کتیریلردی . اورولان قوشلر ، جیلانلر آلتون تپسیرلر ایچنده منتظم بر شکله دیزیلر و آو موکینک عودتنده پادشاهک اوکندد کتیریلردی . عودت شاهانه عقبنده اورولان اولر علی الدرجات ، شهزاده نره ، وکلا ووزرايه ، علما و قههبايه ، ادبا و شعرايه ، دربار هابون اطاریته تلطیف مهاننده توزیع اولورلردی .

هنرم پادشاهلرنیک فیلخانلری :

پادشاهک متعدد آخورلری واردی . آت ، قیصراق آخورلری آیری اولدینی کچی ، فیلرله مخصوص اولق اوزرده دیکر بر اصطیل واردی . فیلارک هر بریرینه معین بر تعیین وریلردی . فیلخاننده دایما درت یوز فیل بولنیوردی . بوفیلارک ، بر قسمی حرب ایچون تخصیص اولنلشلردی . کندیلرینه عسکرلی مشی و تعلیم اوکره دیلیردی . اوزون وقابن خورطوملرینه ایکی طرفی کسکین قلیجلر باغلانیر ، حرب اناسنده قلیج صالامتی تعلیم اولورلردی . فیل غایت ذکی اولدیفندن معاملرنیک سوزلریله اشارات و حرکاتی آز زمانده اوکره نیر و حرب ایچون بک منید و مقارمندی بزآت تشکیل ایدرلردی . فیلارک هر بریشیوز و بیک هند آلتونی دکردی . حکمدارک رکوبنه مخصوص اولان فیل غایت جسم وایری برشی اولوب ، فیلچینک لاقیردینسی آکلاردی . حتی بو حیوان اوقدر ذکی ایدی که ، صیرته راکب اولان ذانک حکمدار اولدینغی بیلرک ، تزول و رکوب اناسنده ولی نعمتی اولان پادشاهی تعظیم ایچون خورطومنی قالدیرر و رسم سلاهی ایفا ایلردی .

س . م . توفیق

دانی :

ینه قصبه نت (بانی پت) موقعی ، دهلی ده ویتیه اجرای احکام ایدن هندو راجه لریله ، افغان متغایر لریله پادشاه و شاه جهان یتنده وقوع بولان محاربه لره بر زمین تشکیل ایتمش و طوبراغی بیکرجه اسلام یکیتشک قایسه بوغورلشدر .

دهلی سوری :

دهلی بی ضبط ایتدکن صوکره ، اسلام حکمدارلری ، خراب اولان قصبه بی بر طرز نوین اوزرینه یکیدن اعمار واحیا ایدرک ، قصبه نیک اطرافنه دیوارلری قالبین بر سور چورمشلر و شهره درت بو بونک قابو اولمق اوزره ، (لاهور قابوسی) ، (دهلی قابوسی) ، (خیبر قابوسی) ، (کشمیر قابوسی) مدخل آچمشلردر .

بو قابولرک هر برندن تسمیه ایدلرکری مملکته قدرده کنیش و مکمل برر شوسه آچمشلردرکه ، مذکور بولارک اوزمانلرده حرب اناسنده سوقیات عسکریه ایچون نوق المعاده یارارقلری کورولمشدر .

همنا سرری کنارنده جسم بر قلعه :

قصبه نیک داخنده ده (جتا) شهریک تعقیب ایتدیکی نقطه کنارنده ، شهر خارچنده بولمقی اوزره کندیلرینه اقامتگاه وظیفهستی کورن جسم بر قلعه انشا ایتمشلردی . مذکور نلعه حکمدار ایله عائله سی یالکیز اقامت ایتمکرک ، کندی وزرا و وکلارلری ، قوماندانلری ، فرماندهلری ، تشریفات مأمورلری ، کتابت و امور مالیعه مستخدم اولان بو بونک مأمورلری و خدم و حشمه لریله ، معیت عسکرلری ده برلکده بولدیوریوردی .

قلعه نیک داخنده صورت مکمله و مخصوصه ده انشا اولنان کوچوک جامعدن بشقه ، قلعه نیک برچنده و قلعه به موازی بر نقطه ده جمعه نمازینی قیلمق ایچون برده (جمعه مسجد) نامیه دیکر بو بونک بر جامع انشا ایتمشلردرکه ، حکمدارک اقامتگاهی بولنان قلعه دن ، بو جامعه قدرده طاشله مفروش بر پارکه بولی آچیلمشیدی .

جمعه کونی حکمدار بر آلاهی والا ایله اقامتگاهندن - قلعه دن - جامعه جمعه نمازینی ادا ایچون کلیردی . بو آلاهی امثالی نامسبوق شیلردندی .

هنرم اسلام پادشاهلرنیک جمعه آلابی :

ورخیز اسلامک بیاناته باقیلیرسه مغول امپراطورلری جمعه نمازینی ادا ایچون بنه قلعه دن چیقارکن بو بونک بر فیلک صیرته یتزلردی . فیل اوزرنده تخت روانه بکنز بر تختک ایچی و طیشی نفیس هند قوماشلریله دوشلی ایدی . تختک درت دیرکینی تشکیل ایدن هر بر قائمه نیک اوزرنده آلتون طوقاقلر بولنیوردی . فیلک صیرته ده دکرلی و قرمز برکشمیر شالی اورلردی . فیلک باشلغی ده مرصع بر باشلغدی . پادشاه فیل اوزرنده کی تخته بکدکن صوکره ینه فیلک اوزرنده و پادشاهک او طور دینی محاک آرقه سنده قراندن بری آتاق اوزرنده طوروب ، انده صیرمه لی و مرصع برشمیه طوتهرق ، پادشاهی کونشدن محافظه ایدردی . فیلک اطرافنده یایا اولهرق وکلا ، وزرا ، امرا و قوماندانلر ، قرنا و ندیلر کیدردی . عساکر خاصه قلعه دن جامعه قدر اولان مسافه نیک اوستی قیرمزی جوخه ایله مفروش اولان جامه نیک ایکی طرفنده دیزیلردی ، فیل غایت یواش آدیملرله ، سکینه ووقار ایله یورومکه باشلاردی . فیلک اوکندد ایکی خادم مخصوص برینک انده صابی آلتوندن معمول اوزون و طواس تویلرندن اولان بر بلیازه بی صالار طورور ، دیکری ده انده درت کوشه لی دکرمی وایشامه لی بر بوغجه طوتاردی . پادشاه فیلک اوستنده راکب اولدینغی بروضعیتده ، متصل ایکی آوجنی نرندد بولنان آلتون وکوش طوبرله صوقوب پاره چیقاریر و بوغجه ده دوکردی . بوغجه بی مذکور پارهلری ، خاصه عسکرلرنیک آرقه سنده بر صف احترام تشکیل ایدن فقرايه آتاردی . قیرلر ، اهالی بوپاره لری برلردن طویلابوب آیلر و بوسکک سس ایله پادشاهک دوام عمرینه خیر دعار ایدرلر - ذی . فیلک اون آدیم اوتنه سنده اوکرده کیدن مرصع چوماقلی بریساو لچی دخی ، بوسکک صدا ایله (آداب بجالاو) - ادب و احترامی برینه کتیریکدن